

Odbor za vanjske poslove

2015/2038(INI)

13.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o provedbi preporuka Parlamenta iz 2010. o socijalnim i ekološkim standardima, ljudskim pravima i korporativnoj odgovornosti
(2015/2038(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Godelieve Quisthoudt-Rowohl

PA_NonLeg

PE571.491v02-00

2/7

AD\1088630HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, izmijenjene Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Tripartitnu deklaraciju MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku, okvir Međunarodnog vijeća za integrirano izvješćivanje, deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda i orientacijske norme za društvenu odgovornost ISO 26000,
 - uzimajući u obzir nacrt francuskoga zakona o dužnoj pažnji kojim se promiču Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i izjavu predsjednika Junckera danu na sastanku na vrhu skupine G7 2015. godine,
 - uzimajući u obzir projekt „Ostvarenje dugoročne vrijednosti za poduzeća i investitore“ pokrenut u okviru Načela odgovornog ulaganja UN-a i Globalnog sporazuma UN-a,
- A. budući da članak 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navodi da se zajednička trgovinska politika EU-a vodi u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije;
- B. budući da se člankom 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) potvrđuje da je vanjsko djelovanje EU-a nadahnuto načelima demokracije, vladavine prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanja ljudskog dostojanstva, jednakosti i solidarnosti te Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava;
- C. budući da je povezanost trgovine, ljudskih prava s jedne strane te socijalnih i ekoloških standarda s druge strane sastavni dio gospodarskih i trgovinskih odnosa EU-a; budući da bi politika EU-a u području ljudskih prava i demokracije u trećim zemljama trebala i dalje biti sastavnim dijelom drugih politika EU-a s vanjskom dimenzijom, pa i trgovinske politike; budući da bi se EU trgovinskom politikom trebao služiti za promicanje uspostave visokih globalnih standarda u područjima ljudskih i socijalnih prava te zaštite potrošača i okoliša;
- D. budući da se trgovinskom politikom i ambicioznim trgovinskim sporazumima promiče i jača globalan trgovinski sustav koji se temelji na pravilima; budući da bi prije zaključivanja trgovinskih pregovora trebalo na transparentan i temeljit način voditi računa i o pitanjima ljudskih prava; budući da Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, ali i drugim relevantnim instrumentima poput promicanja društveno odgovornog poslovanja, namjerava poticati uključivanje odredbi o ljudskim pravima u trgovinsku politiku;
- E. budući da je 26. lipnja 2014. Vijeće UN-a za ljudska prava usvojilo rezoluciju o osnivanju međuvladine radne skupine zadužene za pokretanje postupka uspostavljanja međunarodnoga pravno obvezujućeg instrumenta za reguliranje, u okviru međunarodnog prava, aktivnosti transnacionalnih korporacija i drugih poduzeća;
- F. budući da se trgovina i ljudska prava mogu međusobno podupirati i da poslovna

zajednica, koja je dužna poštovati ljudska prava, također može imati važnu ulogu na način da pruža pozitivne poticaje u pogledu promicanja ljudskih prava, demokracije, standarda zaštite okoliša i odgovornog poslovanja; budući da EU ima vodeću ulogu u pregovorima o nizu inicijativa za globalnu odgovornost i njihovo provedbi te da su te inicijative tjesno povezane s promicanjem i poštovanjem međunarodnih standarda u pogledu socijalne pravde, ekološke održivosti i poštovanja ljudskih prava; budući da je opće priznat dugoročan pozitivan utjecaj na ljudska prava europskih poduzeća koja posluju u svijetu i koja svojom nediskriminatornom korporativnom kulturom služe kao primjer; budući da se jačanjem trgovinskih odnosa utemeljenih na zaštiti i jamčenju ljudskih prava promiču međusobno razumijevanje i zajedničke vrijednosti poput vladavine prava, dobrog upravljanja i poštovanja ljudskih prava;

1. podsjeća da je EU u svojim odnosima s trećim zemljama predan usklađenom promicanju i poštovanju ljudskih prava i demokracije u svim politikama EU-a, pa i u trgovinskoj politici, te u svim svojim relevantnim instrumentima za vanjsko financiranje;
2. stoga preporučuje da trgovinska strategija EU-a bude sredstvo za promicanje demokratskih vrijednosti u trećim zemljama; pozdravlja stoga bolju primjenu trgovinskih sporazuma i programa trgovinskih povlastica kao poluge za promicanje ljudskih prava, iskorjenjivanje prisilnog i dječjeg rada, jamčenje sigurnosti opskrbe hranom i prava na zdravlje, visoke razine standarda u području sigurnosti i zaštite okoliša te pružanja ekonomskih prilika svima;
3. pozdravlja novu strategiju naslovljenu „Trgovina za sve“ kao i činjenicu da je od sada društveno odgovorno poslovanje uvršteno u sve trgovinske i druge bilateralne sporazume EU-a; poziva EU da predloži odgovarajuće popratne mjere, poput mehanizma za podnošenje žalbi, te da ispravi eventualne nedostatke u sporazumima o trgovini i ulaganju i ažurira svoje zakonodavstvo u pogledu kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom;
4. prima na znanje nastojanja Komisije da ispuni svoju obvezu i uključi ljudska prava te gospodarska, društvena i ekološka pitanja u svoje procjene učinka zakonodavnih i nezakonodavnih prijedloga, provedbenih mjera i trgovinskih sporazuma; ponavlja da bi procjenama učinka trebalo postići jačanje mjera i mehanizama za zaštitu ljudskih prava koji su uvedeni trgovinskim sporazumima i politikama; poziva nadalje Komisiju da sustavno provodi takve procjene učinka u pogledu ljudskih prava i *ex post* procjene učinka te da ih učini kvalitetnijima i sveobuhvatnijima; izražava duboku zabrinutost zbog činjenice da Komisija nije provela procjenu učinka Sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a i Vijetnama na ljudska prava i ponovno ističe svoju podršku provedbi sveobuhvatne procjene u pogledu Vijetnama, uključujući i pitanja ljudskih prava, u sklopu *ex post* evaluacije tog sporazuma i u okviru procjene učinka na održivost pokrenute 2009.; pozdravlja napore koji se ulažu u koordinaciju na međunarodnoj razini, posebno s Uredom visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava, radi primjene svih međunarodnih načela i potpisanih konvencija u području ljudskih prava;
5. ponovno iskazuje potporu sustavnom uvođenju klauzula o ljudskim pravima u sve međunarodne sporazume, među kojima i trgovinske sporazume između EU-a i trećih zemalja; naglašava da je potrebna politička volja kako bi se obveze koje su preuzele treće zemlje provodile; poziva Komisiju da redovito izvješćuje o primjeni Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima od strane država članica UN-a; poziva da se predstavnici

EU-a u dijalozima o ljudskim pravima s trećim zemljama redovito pozivaju na ta načela i druge međunarodne standarde o odgovornom poslovanju; poziva EU da pruži podršku sudjelovanju civilnog društva iz trećih zemalja u procjenama učinka koje se provede u tim zemljama;

6. nadalje, poziva Komisiju da sustavno prati provedbu klauzula o ljudskim pravima te da Parlamentu redovito podnosi izvješća o poštovanju ljudskih prava u partnerskim zemljama; poziva također Komisiju da uspostavi potrebe zaštitne mjere kako bi se ispravili eventualni negativni učinci trgovinskih sporazuma na ljudska prava, da pritom uzima u obzir podatke koje pružaju domaće savjetodavne skupine i zajednički savjetodavni odbori te da uspostavi odgovarajuće mehanizme za praćenje, ulaganje žalbi i provedbu kojima bi se zajamčilo da poduzeća i investitori poštuju ljudska prava;
7. pozdravlja nastojanje Komisije da podrži provedbu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, Globalnog sporazuma UN-a, izmijenjenih Smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća, Tripartitne deklaracije MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku i orientacijskih normi za društvenu odgovornost ISO 26000 te da istodobno potiče sve trgovinske partnere da se pridržavaju tih međunarodnih načela, da im u tome pomaže i da prati kako to čine; smatra da bi, u skladu s Vodećim načelima, u nacionalnim akcijskim planovima i strategiji EU-a trebalo istaknuti pitanje pristupa pravnim sredstvima; ponovno ističe važnost djelotvorne provedbe tih načela i Globalnog sporazuma; pozdravlja dosadašnji rad međuvladine radne skupine i potiče sve članice UN-a, među njima i države članice EU-a, da konstruktivno sudjeluju u pregovorima; pozdravlja studiju o postupanju s teškim korporativnim kršenjima ljudskih prava primjenom pravnih lijekova koju je proveo Ured visokoga povjerenika za ljudska prava ;
8. pozdravlja stupanje na snagu novog općeg sustava povlastica (OSP) (Uredba (EU) br. 978/2012) 1. siječnja 2014.; podsjeća da partnerske zemlje imaju obvezu ratificirati 27 glavnih međunarodnih konvencija o ljudskim pravima i radnim standardima navedenih u Uredbi o općem sustavu povlastica; ističe da Komisija mora pratiti provedbu tih konvencija u zemljama korisnicama sustava OSP+ i izvješćivati o tome; poziva na nastavak dijaloga sa zemljama sustava OSP+, s obzirom na to da EU na taj način može najviše doprinijeti borbi protiv kršenja ljudskih prava te ima mogućnost zamrznuti pogodnosti iz sustava OSP+ u slučaju vrlo ozbiljnog kršenja tih prava;
9. pozdravlja uvrštenje izvješćivanja velikih poduzeća o ljudskim pravima u Direktivu EU-a o nefinansijskom izvješćivanju i poziva na njezinu žurnu provedbu; izražava svoju podršku smjernicama OECD-a kao sredstvu za jačanje odredbi o ljudskim pravima u trgovinskom kontekstu; naglašava u tom smislu važnost mehanizama kojima se omogućuje transparentnost i pravosudne suradnje među državama; skreće pozornost na okvir za izvješćivanje u skladu s Vodećim načelima UN-a, referantan popis poduzeća iz perspektive ljudska prava i cilj integriranog izvješćivanja te poziva sve dionike da se pridržavaju gore navedene Direktive;
10. naglašava da se EU svojom strategijom „Trgovina za sve” obvezuje na „jačanje inicijativa za društveno odgovorno poslovanje” te ističe da navedeno mora podrazumijevati i nove oblike djelovanja na razini EU-a, što uključuje i postizanje dogovora o novom akcijskom planu EU-a za društveno odgovorno poslovanje do 2020.;

11. poziva Komisiju da rezultate dobivene projektom „Ostvarenje dugoročne vrijednosti za poduzeća i investitore” koji se provodi u okviru Načela odgovornog ulaganja UN-a i Globalnog sporazuma UN-a primjeni u djelovanju Europskog fonda za strateška ulaganja, u svojim dijalozima s ulagačima i u promicanju koncepta održive unije tržišta kapitala;

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	11.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Iveta Grigule, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Afzal Khan, Eduard Kukan, İlhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Helmut Scholz, Jaromír Štětina, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Elena Valenciano, Geoffrey Van Orden, Hilde Vautmans, Boris Zala
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Antonio López-Istúriz White, Tokia Saïfi, György Schöpflin, Igor Šoltes, Bodil Valero
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Beatriz Becerra Basterrechea, Georgios Epitideios, Claudiu Ciprian Tănasescu